

یادداشت

چرا ادغام؟

علی امانی* . غلامحسین دوانی *

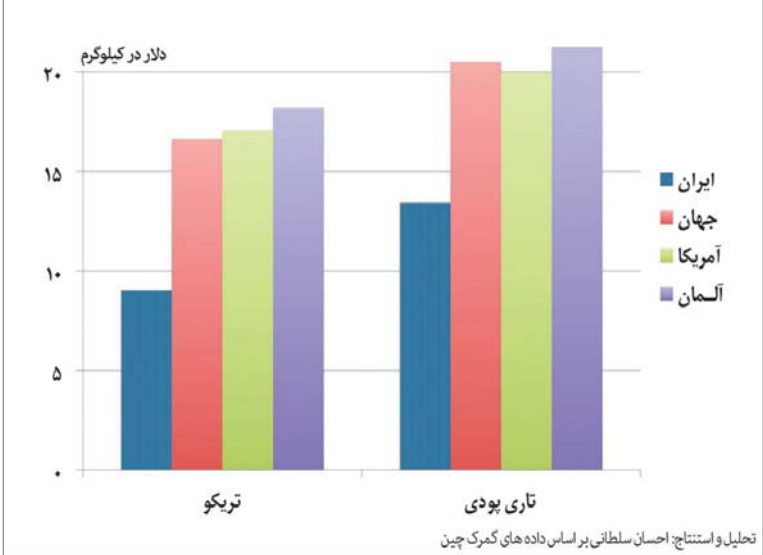
● اخبار جست‌ه و گریخته از حرفه حسابرسی و اعضای جامعه حسابداران رسمی نشان می‌دهد پس از گذشت حدود ۱۴ سال از فعالیت جامعه حسابداران رسمی و در مرحله اولیه رشد، بحث ادغام در دستور کار برخی مؤسسات مشهور کشور قرار گرفته است. اگر روزگاری تب تشکیل مؤسسه داغ بود، این روزها بحث تداوم فعالیت و استمرار آینده مؤسسات دغدغه شرکای آنها است. بسیاری از اعضای حرفه بر این باور هستند که تغییرات رخ‌داده پس از توافق ۵+۱ تأثیرات شگرفی بر بازارها و به‌ویژه حرفه حسابرسی هم خواهد داشت و ضرورت تشکیل مؤسسات حسابرسی فراگیر که در حوزه جغرافیایی کشور بتوانند به‌عنوان یک پدیده واحد (و نه جزایر متصل‌العمود) کار کنند ضروری شده است. همگان به این نتیجه رسیده‌ایم که مختصات بسیاری از مؤسسات با مؤلفه‌های مؤسسه حسابرسی همخوانی ندارد، بنابراین به نظر می‌رسد در شرایط فعلی و عصر پستاجریم راهکاری جز این نیست: همسانی مؤسسات حسابرسی با ضوابط حرفه‌ای همچون مؤسسات حسابرسی خارجی و همچنین ایجاد مؤسسات بزرگ حسابرسی که بتواند عهده‌دار حسابرسی شرکت‌های بزرگ کشور و همچنین شرکت‌های خارجی را که در ایران به فعالیت مشغول خواهند شد، عهده‌دار شوند. در این راستا دو گزینه پیش‌روی مؤسسات حسابرسی قرار دارد:

۱- توسعه مؤسسات از طریق جذب شریک و نیرو ۲- توسعه مؤسسات حسابرسی از طریق ادغام سایر مؤسسات

گزینه نخست باوجود آنکه ظاهرا به نظر آسان‌تر می‌آید، اما در عمل با توجه به مشکلات جذب شریک یافتن نیروهای کارآمد هزینه‌زا است. اما گزینه دوم باوجود مشکلات‌بودن راهکار عملی‌تری است، چراکه در صورتی که فرایند ادغام به‌درستی طراحی شده باشد، عملا از فرای ادغام توان تشکیلاتی - انسانی مؤسسه جدید بیکاره افزایش می‌یابد و تأثیرات آن به‌نسبت گزینه اول، فوری‌تر است. بررسی پیشینه ادغام در مؤسسات حسابرسی بین‌المللی، تاریخی بیش از ۲۰۰ سال دارد اما شدت و حدت ادغام‌های بین‌المللی از دهه ۱۹۶۰ به بعد بوده است. از سوی دیگر نگاهی به توانمندی مؤسسات حسابرسی و شرکای آنها نشان می‌دهد به‌علت کمیت شرکا و قَلت آنان، شرکای با ظرفیت بالا عملا درگیر کارهای متناسب با ظرفیت آنان و هدررفتن منابع درآمدی از این‌ین طریق می‌شوند، چراکه در صورت جذب نیروهای کارآمد بسیاری از فعالیت‌های روزمره شرکا قابل انتقال به سایر رده‌های حرفه‌ای بوده متضاقا بر آنکه مؤسسات کوچک و متوسط به‌دلیل عدم دسترسی به منابع مالی مکفی قادر به آموزش حرفه‌ای کارکنان و استفاده از امکانات تکنولوژی روزآمد در حرفه حسابرسی و حتی طراحی روزآمد تارنمای خود نیستند، بنابراین ادغام و توسعه مؤسسات حسابرسی از همین منظر هم مورد تأکید است. تجربه مؤسسات حسابرسی میانی (Mid Tire) - رده‌های پنجم تا دهم جهان- نیز نشان می‌دهد این مؤسسات برای بقا و تداوم فعالیت حرفه‌ای خود در دهه گذشت‌ه به‌شدت به جذب نیرو از طریق ادغام مؤسسات حرفه‌ای محلی دست یازیده‌اند که این تجربه نیز می‌تواند در مورد ادغام مؤسسات استانی کشور مورد استفاده قرار گیرد، چراکه در حال حاضر مؤسسات سراسری همه نیرو و امکانات خود را در تهران مستقر و با اعزام نیرو به شهرستان‌ها که مستلزم هزینه زیادی است، فعالیت‌های خود را به انجام می‌رسانند. در حالی که چنانچه یک مؤسسه بزرگ حسابرسی قادر باشد شعبات منطقه‌ای خود را فعال‌تر کند، احتمالا در کاهش هزینه و جذب مشتری بیشتر، موفق‌تر خواهد بود اما این امر مستلزم دارا‌بودن یک سطح گسترده تشکیلاتی (و نه هزینه‌های و قراردادی مشابه وضعیت فعلی که برخی مؤسسات حسابرسی متأسفانه کارهای منطقه‌ای را از طریق قرارداد نوشته یا ناتوانسته به کسانی واگذار می‌کنند که ارتباط تشکیلاتی با مؤسسه اصلی ندارند و ظاهرا فقط امضای گزارشات توسط شریک پایتخت‌نشین صورت می‌گیرد که همین موضوع ریسک عملیات حسابرسی را به‌شدت افزایش داده است. بدیهی است در صورتی که شاخه منطقه‌ای مؤسسات به‌عنوان بخشی از پیکره واحد مؤسسه اصلی، از امکانات آموزشی و حرفه‌ای مؤسسه مادر بهره‌مند باشد، علاوه‌بر کاهش ریسک، موجب تعظیلی این شیوه نادرست فعلی کار هم خواهد شد. اما برای انجام فرایند ادغام، علاوه‌بر احساس ضرورت و نیاز، شرکای مؤسسات ادغام‌شونده باید نخست خود را در ترازوی سنجش قرار دهند و وزن شرکا را نظر توانمندی دانش حرفه‌ای، تشکیلاتی‌بودن و بازاریابی کار، معیار ادغام قرار گیرد که شاخصه درآمد مؤسسات به‌عنوان یکی از این معیارها می‌تواند مدنظر قرار گیرد. بدیهی است درآمد مؤسسات در شرایط فعلی، تنها معیار باکفایت ادغام نیست، چراکه ظرفیت برخی مؤسسات در صورت آزادشدن، می‌تواند بلافاصله یا طی دوره کوتاهی، به‌سرعت افزایش یافته و اثرات آن از طریق درآمد مؤسسه تبلور یابد.

***اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران**

بهای واحد صادراتی پوشاک چین به ایران و جهان (۲۰۱۴)

تحلیل و استنتاج: احسان سلطانی بر اساس داده‌های گمرک چین

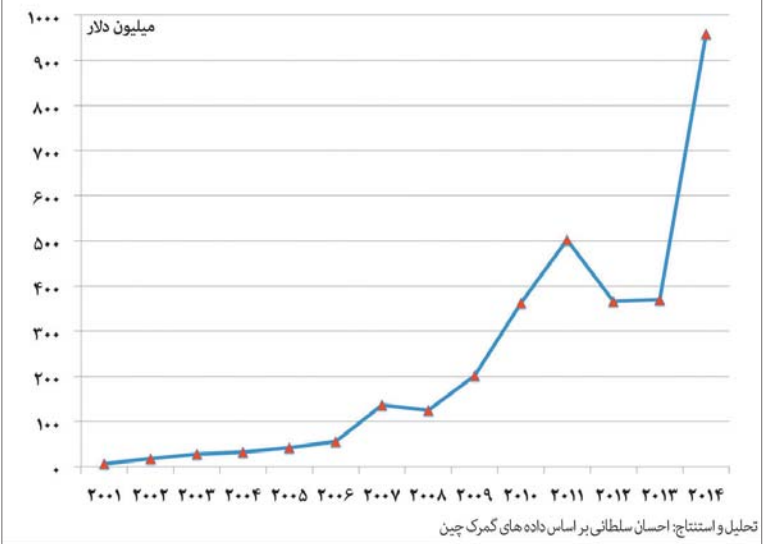
احسان سلطانی
پژوهشگر

دو میلیارد قطعه لباس) در این دوره، معضلات دیگر از قبیل عدم‌اظهار در گمرک‌ها را نیز روشن می‌کند (اظهار ۳/۵ درصد ارزشی و ۹/۷ درصد حجمی واردات رسمی در گمرک‌های کشور). با توجه به سهولت نگهداری و جابه‌جایی پوشاک، واردات قاچاق و غیررسمی پوشاک بیش از واردات گمرکی آن برآورد می‌شود.

در دهه گذشته صادرات مستقیم و رسمی پوشاک/ کفش از چین و ترکیه به ایران (به مقصد ایران) به‌شدت افزایش یافت. به‌طورکلی این روند از زمان افزایش درآمد‌های نفتی کشور آغاز شد و تاکنون همچنان به روند رشد نمایی خود ادامه داده است. صادرات مستقیم پوشاک/ کفش چین به ایران از کمتر از ده میلیون دلار در ابتدای دهه ۸۰ به نیم میلیارد دلار در سال ۱۳۹۰ (۲۰۱۱ میلادی) رسید و اگرچه با کاهش درآمد‌های نفتی افت ۲۵ درصدی را تجربه کرد، اما مجددا با افزایش شدیدی در سال ۱۳۹۳ (۲۰۱۴) به نزدیک یک میلیارد دلار رسید. صادرات پوشاک/ کفش ترکیه به میزان بالایی به قاچاق متکی است، اما صادرات رسمی آن نیز رشد سریعی را در سال ۱۳۹۳ شاهد بوده است. این ارقام شامل قاچاق پوشاک از امارات متحده عربی و دیگر مبادی ورودی نیست. در اینجا منظور از قاچاق رسمی، مغایرت بین ارقام کشورهای صادرکننده به ایران و مقادیر اعلامی توسط گمرک‌های کشور است. با مقایسه داده‌های صادراتی کشور چین با داده‌های واردات گمرک ایران مشخص می‌شود که در ۱۰ سال گذشته، سه میلیارد دلار کم‌اظهاری، بداظهاری یا تخلفات دیگر وجود داشته که فقط بیش از ۳۰ درصد آن مربوط به سال ۲۰۱۴ (بهمن‌ماه ۱۳۹۲) لغایت بهمن ۱۳۹۳) است. درحالی‌که چین اعلام کرده در سال ۲۰۱۴ میلادی به میزان ۹۵۹ میلیون دلار پوشاک/کفش به ایران صادر کرده، ارقام گمرک ایران حاکی از فقط پنج میلیون دلار واردات از چین است. برآورد می‌شود واردات به مناطق آزاد تجاری کمتر از ۲۰ درصد این مغایرت را به خود

اقتصاد

صادرات پوشاک/کفش چین به ایران

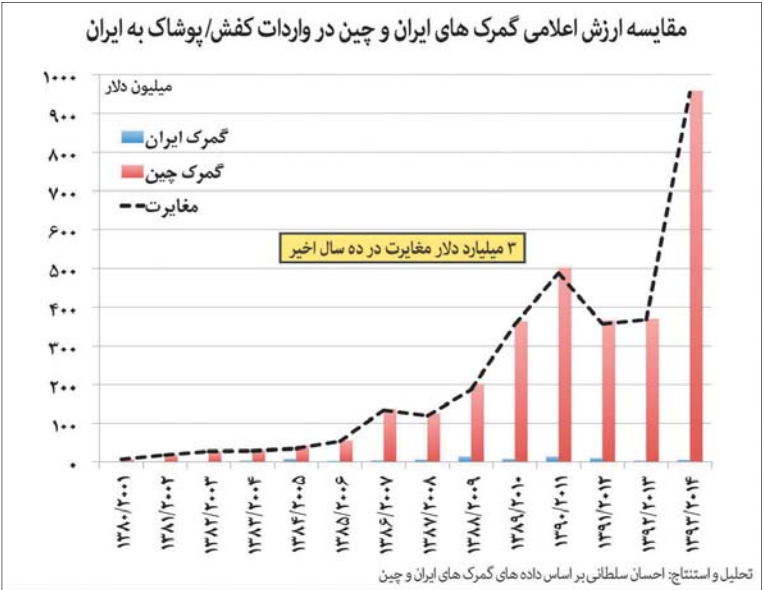
تحلیل و استنتاج: احسان سلطانی بر اساس داده‌های گمرک چین

ردپای قاچاقچیان رسمی در قاچاق کالا به کشور

هر ساعت یک کامیون پوشاک وکفش چینی در راه ایران

ایران اولین کشور جهان در قاچاق پوشاک و کفش با برندهای جعلی

اختصاص دهد. در این میان قاچاق پوشاک/ کفش از امارات متحده عربی و دیگر مبادی ورودی و به‌ویژه از ترکیه، به‌مراتب بیش از واردات گمرکی یادشده برآورد می‌شود. حجم ورودی قاچاق رسمی پوشاک/کفش از کشور چین در سال گذشته معادل ۱۱۰ هزار دلار یا یک کامیون در هر ساعت بوده که از توان و قابلیت قاچاقچیان خرده‌پا خارج است. پوشاک وارداتی عمدتا از نوع نامرغوب است که با مدل‌های تقلیدی برندهای بالایی در بازار برخوردار می‌شود. بهای واحد وارداتی انواع پوشاک تریکو (کد تعرفه تجاری درقمرکی HS۶۱) به کشور از چین کمتر از نصف آلمان است. در مورد پوشاک از پارچه تار۱-پودی (کد HS۶۲) بهای واحد صادراتی جهانی چین، ۵۰ درصد بیش از ایران است. حجم بالای فروش پوشاک قاچاق وارداتی به میزان بالایی مدیون استفاده (غیرقانونی) از اعتبار برندهای معروف جهانی است. حجم تجارت غیرقانونی و قاچاق بیش از سه تریلیون دلار تخمین زده شده است و طبق اعلام سازمان گمرک‌های جهانی ۱۰ درصد تجارت جهانی منسوجات و پوشاک شامل کالاهای جعلی و قاچاق می‌شود که منجر به ایجاد ۵/۷ میلیارد یورو خسارت برای صنایع مربوطه در اروپای غربی شده است. در غیاب آمار رسمی داخلی و جهانی، به‌نظر می‌رسد ایران اولین رتبه جهانی در قاچاق منسوجات و پوشاک (با برندهای جعلی) را به خود اختصاص دهد. در شرایطی که با توجه به حجم بالای قاچاق منسوجات و پوشاک به کشور، توجهی به مسئله جعلی‌بودن برند کالاهای قاچاق نمی‌شود، در کشورهای اروپایی و آمریکا توجه بر مبارزه با واردات پوشاک با برندهای جعلی متمرکز است. بیش از ۹۵ درصد حجم واردات و قاچاق پوشاک کشور با برندهای جعلی صورت می‌گیرد که معضلات ناشی از واردات را دوچندان می‌کند. پوشاک وارداتی جعلی با برندهای مشهور و

تحلیل و استنتاج: احسان سلطانی بر اساس داده‌های گمرک‌های ایران و چین

سازمان ملل اعلام کرد

فرار مالیاتی ۲۰۰ میلیارد دلاری شرکت‌ها

است که ۷۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۲۰۱۲ جذب کرد که بالاتر از رقم ۳۰ میلیارد دلار در انگلیس بود در حالی‌که اقتصاد انگلیس سه هزار برابر بزرگ‌تر از بریتیش ویرجین آیلندز است. سرمایه‌گذاری‌های خارجی که از سوی نهادهای مستقر در بریتیش ویرجین آیلندز انجام گرفت، در مدت مذکور به ۶۴ میلیارد دلار رسید. در ادامه این گزارش آمده است رشد «سرمایه‌گذاری ترانزیتی» در سال‌های اخیر شتاب گرفته که نشان‌دهنده افزایش فرار مالیاتی است. «سرمایه‌گذاری ترانزیتی» در فاصله سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۵، حدود ۱۹ درصد از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی جهانی بود در حالی‌که در فاصله سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲ به ۲۷ درصد افزایش یافت. همچنین به‌نظر می‌رسد الگوی فرار مالیاتی در

حال تغییر است و سهم سرمایه‌گذاری خارجی در اقتصادهای توسعه‌یافته‌که به طریق مذکور صورت گرفته است، از ۲۶ درصد در فاصله سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۹ به ۲۰ درصد در فاصله سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۲ کاهش یافت، اما این سهم در اقتصادهای در حال توسعه، در مدت مذکور از ۲۴ به ۲۶ درصد افزایش یافت. براساس گزارش وال‌استرین ژورنال، UNCTAD محاسبه میزان کاهش درآمد‌های مالیاتی در زمانی که سرمایه‌گذاری خارجی از قطب‌های مالی خارجی افزایش پیدا می‌کند، برآورد کرد شرکت‌ها حدود ۴۵ میلیارد دلار سود از اقتصادهای در حال توسعه که هرسال در آنها درآمذزایی می‌کنند، جابه‌جا می‌کنند و در نتیجه دولت‌های اقتصادهای در حال توسعه بین ۷۰ تا ۱۲۰ میلیارد دلار درآمد مالیاتی را از دست می‌دهند. طبق محاسبات این نهاد سازمان ملل متحد، کشورهای توسعه‌یافته هر سال حدود صد میلیارد دلار از درآمد‌های مالیاتی را از دست می‌دهند.

خبر

مدیرکل فرودگاه امام‌خمنی(ره):

آغاز کار هواپیماهای جدید

● **ایسنا:** مدیرکل فرودگاه امام‌خمنی(ره) با بیان اینکه برنامه پروازی هواپیماهای جدید شرکت ماهان آغاز شده و بدون هیچ مشکلی ادامه دارد، تصریح کرد: تهدیدها هیچ اثری نداشته و آمریکا هیچ غلطی نمی‌تواند بکند. حمیدرضا سیدی اعلام کرد: هر یک از ایرباس‌های جدید شرکت هواپیمایی ماهان که مسائل مربوط به دریافت مجوز و آغاز عملیات پروازی را طی کرده‌اند بدون هیچ مشکلی از سوی فرودگاه امام‌خمنی(ره) برنامه پروازی دریافت کرده‌اند و کار آنها در چند مسیر بین‌المللی خاص آغاز شده است. وی با بیان اینکه به‌محض اینکه کار دریافت مجوز هواپیماهای باقیمانده تکمیل شود نیز کار آنها رسماً آغاز خواهد شد، گفت: با توجه به گستردگی مسیرهای پروازی در فرودگاه‌های ما، هر یک از این هواپیماها می‌توانند به نقاط مختلفی که سیاست‌های شرکت هواپیمایی ایجاد کند پرواز کنند و ما از این نظر هیچ مشکلی نخواهیم داشت. وی در پاسخ به این سؤال که تا چه حد تهدیدهای مطرح‌شده از سوی آمریکا در رابطه با احتمال مصادره هواپیماهای جدید ایران در فضای بین‌المللی قابلیت اجرایی داشته و در برنامه‌های پروازی این هواپیماها نقش داشته است نیز گفت: طبق قوانین جمهوری اسلامی هر یک از هواپیماهای جدید کشور که مراحل تست امنیتی را طی کرده و در چارچوب ناوگان ایران ثبت‌نام شده‌اند، پروازهای خود را انجام داده و همان‌طور که در برنامه‌های پروازی مشخص شده است نیز از هواپیماهای جدید در چند مسیر بین‌المللی استفاده می‌شود. این تهدیدها به‌هیچ‌عنوان تأثیری در این برنامه‌ها نداشته و آمریکا ایسنا، پس از اضافه‌شدن ۹ فروند هواپیمای مسافرتی جدید به ناوگان هواپیمایی کشور، ایالات‌متحده‌آمریکا اعلام کرد که با توجه به اینکه ورود این هواپیماها را نقض تحریم‌های موجود علیه ایران می‌داند، شرایطی را وضع خواهد کرد که این هواپیماها در پروازهای بین‌المللی مصادره شوند. با وجود این تهدیدها، طبق اعلام سازمان هواپیمایی کشوری، بخش قابل‌توجهی از ناوان ایرباس‌های جدید به پروازهای بین‌المللی ارانه خواهد شد و تمام این هواپیماها پس از طی‌کردن مراحل فنی و قانونی پروازهای خود را آغاز خواهند کرد.

کاهش قیمت خودرو به‌دست دوم‌ها رسید

● به‌گفته کارشناسان قیمت خودروهای دست دوم خارجی به‌طور میانگین بین سه تا ۴۰ میلیون تومان و قیمت خودروهای دست دوم داخلی بین یک تا پنج میلیون تومان کاهش یافته است. به گزارش ایسنا در ماه‌های اخیر قیمت خودروهای وارداتی و داخلی در بازار کاهش یافته است. البته روند کاهش قیمت‌ها، بازار خودروهای دست دوم را نیز تحت‌تأثیر قرار داده است. یک کارشناس بازار خودرو در زمینه تحولات بازار خودروهای دست دوم در ماه‌های اخیر می‌گوید: روند کاهش قیمت به بازار خودروهای دست دوم نیز سرایت کرده و در سال‌جاری شاهد افت قیمت‌ها در این بازار هستیم. پورحسنی با بیان اینکه در سال‌جاری قیمت خودروهای وارداتی دست دوم بین سه تا ۴۰ میلیون تومان کاهش یافته است، خاطرنشان می‌کند: در برندهای خارجی چون بنز و بی‌ام‌دبلیو میزان کاهش قیمت به‌طور میانگین ۴۰ میلیون تومان بوده است. وی ادامه می‌دهد: در سال جاری قیمت خودروهای وارداتی دست دوم گره‌ای و ژاپنی نیز به‌طور میانگین بین سه تا ۱۵ میلیون تومان کاهش یافته است. این کارشناس بازار خودرو اضافه می‌کند: در این مدت قیمت خودروهای داخلی دست دوم در بازار نیز به‌طور میانگین بین یک تا پنج میلیون تومان کاهش یافته است. وی با بیان اینکه در حال حاضر میزان تمایل خریداران به خرید خودروهای دست دوم بیشتر از خودروهای صفبرکیلوتر است، تصریح می‌کند: خودروهای دست دوم ارزان‌تر از خودروهای صفبرکیلوتر هستند، به‌هین دلیل بخشی از مشتریان به این بازار جذب می‌شوند.

دستورافزایش ۱۰درصدی بهای ماست، پنیر و شیر صادر شد

● **مهر:** رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی گاوداران از موافقت دولت با گرانی حداکثر ۱۰درصدی سه کالای پرمصرف شیر، ماست و پنیر خبر داد. سیداحمد مقدسی اظهار کرد: روز گذشته جلسه‌ای به ریاست محمد شریعتمداری، معاون اجرایی رئیس‌جمهور، برگزار شد؛ در این جلسه مسئولان دیگری ازجمله وزیر جهاد کشاورزی و معاونان وی، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و مسئولان سازمان حمایت از مصرف‌کننده نیز حضور داشتند. وی اضافه کرد: در این جلسه مقرر شد کارخانجات صنایع لبنی، شیرخام را با قیمت هزارو ۴۴۰ تومان از دامداران خریداری کنند و در مقابل این اقدام، دولت به آنها اجازه داد قیمت سه کالای پرمصرف شیر، ماست و پنیر را حداکثر ۱۰ درصد افزایش دهند. مقدسی با بیان اینکه صوبه خرید شیرخام به قیمت هزارو ۴۴۰ تومان قرار است از دوازدهم خردادماه اجرایی شود، گفت: همچنین به کارخانجات اجازه داده شد از امروز قیمت محصولاتشان را ۱۰ درصد افزایش دهند.